

Verslag van het IABE over de Indicatieve Tabel 2016

opgesteld in overleg met Professor Christian Jaumain

1. Vraag van de Commissie van magistraten van de Indicatieve Tabel. Op 24/6/2016 werd het IABE door de Commissie van magistraten van de Indicatieve Tabel uitgenodigd om een advies te formuleren over de sterftetafel, het soort annuïteit en de rentevoet die gebruikt moeten worden bij de kapitalisatie van schadevergoedingen.

Op 27/6/2016 specificeerde de Commissie van magistraten dat in eerste instantie een beknopt onderbouwde aanbeveling gevraagd werd met betrekking tot de tijdens de komende vier jaren te gebruiken rentevoet, en dat later een meer uitgebreid artikel verwacht werd.

Het IABE heeft daarop een advies m.b.t. de reële interestvoet geformuleerd, dat aan de leden werd meegedeeld via de mailing “The week of IABE” op 9/9/2016 en in belangrijke mate geïnspireerd was door het eerder door Professor Jaumain gepubliceerde en door hem spontaan aan het IABE ter beschikking gestelde artikel. Daarna volgde het artikel van het IABE, dat aan de leden werd meegedeeld via de mailing “The week of IABE” op 13/1/2017.

2. Seminaries. Ter gelegenheid van de publicatie van de Indicatieve Tabel 2016 werd het IABE vervolgens uitgenodigd om deel te nemen aan seminaries die in maart en april 2017 werden georganiseerd in zes steden (Brussel, Bergen, Antwerpen, Luik, Gent en Hasselt), voor een publiek dat bestond uit magistraten, advocaten en verzekeraars (ongeveer 1.000 personen in totaal).

Naast toespraken over juridische en medische aspecten stonden er ook twee lezingen met betrekking tot het actuariaat op het programma:

1° een uiteenzetting door een vertegenwoordiger van het IABE, onder de titel *Welke interestvoet?* In zijn mailings “The week of IABE” van 3/3/2017, 26/3/2017 en 21/4/2017 vermeldt het IABE zijn deelname aan deze seminaries.

2° een uiteenzetting door Professor Christian Jaumain, aan wie de Commissie van magistraten dezelfde uitnodigingen had verstuurd als aan het IABE. Deze uiteenzetting werd voorgesteld onder de titel *Kapitalisatie van schadevergoedingen: Welke sterftetafel? Welke annuïteit? Welke rentevoet?*

Tijdens de zes seminaries is Professor Jaumain er met brio – en met vrijwel unaniem gunstige of uitstekende evaluaties – in geslaagd om een complexe materie op een zeer didactische manier te verduidelijken aan een publiek van hoofdzakelijk juristen.

Beide uiteenzettingen onderstreepten eveneens dat de resultaten afhankelijk zijn van een aantal hypotheses.

3. Gelijkaardige conclusies. *Grosso modo* is de conclusie van beide actuariële uiteenzettingen gelijkaardig: voor geïndexeerde schade blijft de forfaitaire rentevoet van 1% aanbevolen door de Indicatieve Tabel in 2012 vrij relevant in 2016, hoewel hij in 2017 misschien licht excessief geworden is als gevolg van de combinatie van de gedaalde rentevoeten en de gestegen roerende voorheffing.

Voor Professor Jaumain komt die conclusie erop neer dat wordt verondersteld dat, tijdens de gemiddelde vergoedingsduur (die tot tientallen jaren kan oplopen), de beleggingsrentevoeten gemiddeld 1 % meer zullen bedragen dan de inflatie.

Zowel Professor Jaumain als de werkgroep “Indicatieve Tabel” van het IABE gingen daarbij uit van de tijdens de afgelopen jaren waargenomen rendementen op overheidobligaties en inflatie. Het feit dat de werkgroep iets lagere reële interestvoeten bekwam, lag enerzijds aan het grotere gewicht toegekend aan de in recente jaren waargenomen interestvoeten, en anderzijds aan de toegepaste “cash flow matching”.

4. Deontologisch aspect. Als het wordt verzocht om een advies te verstrekken over een gevoelige vraag, zoals de waarderingsrentevoet bij schadevergoedingen, is en zal het IABE, dat in belangrijke mate bestaat uit bedienden, kaderleden of bestuurders van verzekeringsmaatschappijen, bijzonder attent zijn om alle belangenconflicten te vermijden.

Zo was ook de werkgroep, onder voorzitterschap van Erik Van Camp, samengesteld uit actuarissen werkzaam bij gemengde verzekeraars (Michel Hermand, Tom Hoedemakers, Joost Koentges, Audrey Meganck), (niet rechtstreeks betrokken) levensverzekeraars (Philippe Delfosse), herverzekeringmakelaars (Jürgen Wielandts), consultants (Jean-Francois Hannosset en Erik Van Camp) en het IABE zelf (Karel Goossens), en traden de leden niet op als vertegenwoordigers van hun werkgevers, maar als actuariële experts. Het IABE dankt hen van harte voor hun inzet en professionalisme.

Hoewel er ondanks alle genomen maatregelen steeds een risico van perceptie van belangenvermenging is, vormt het feit dat de werkgroep iets lagere reële interestvoeten bekwaam dan Professor Jaumain, in dat opzicht alvast een geruststellende indicatie naar aanleiding van de neutraliteit van het advies van het IABE.

5. Opdracht van het IABE. Voor zover dit nodig is herhaalt het IABE dat het tot taak heeft "de beroepsbelangen van haar leden te behartigen" (art. 4, § 1 van de statuten). Het is dus niet de taak van het IABE om tools ter beschikking te stellen van derden die concurrentie vormen voor de diensten die sommige van zijn leden aanbieden aan dezelfde gebruikers.

Dat belet natuurlijk niet dat het IABE berekeningstools ontwikkelt om aan adviezen te beantwoorden die aan het Instituut zouden gevraagd worden.